

Olv.: Kiv 22,21-27 – 1Tessz 1,5c-10 – Mt 22,34-40

A főparancs

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL

Szentmise bevezetése

Kedves Testvérek!

Nem tudom, hogy 55 évvel ezelőtt ki szólalt meg először. Egyet tudunk, hogy mindennek vannak előzményei. Az 55 évvel ezelőtt történt eseményeknek is voltak előzményei. Október 23-a – a történelmünk során kevésszer - egy közös szándékot, egy közös akaratot fejezett ki. Játszadoztam a gondolattal, amikor visszaemlékeztem ezekre a történésekre, mit jelent forradalom és feltámadás? Hogyan függhet össze? Minden forradalomban a feltámadás igénye, vágya fogalmazható meg. A mi nemzetünk is új életre vágyakozott. Ma, amikor emlékezünk erre a dicsőséges kezdetre, akkor legyünk büszkék arra, hogy ez beleszólt a világ történelmébe. Talán még azt is mondhatjuk, hogy meghatározta a világ történelmét. Reagan elnök mondta, hogy a magyar forradalom győzte meg arról, hogy a monolitikus szovjet birodalom nem is olyan hatalmas, nem is olyan erős és ennek hatására indultak el folyamatok az ő kezdeményezésére. Bolond színésznek tartották sokan. Nagyon okos ember volt. Rajta tartotta kezét a világ ütőerén.

Ma azokra emlékezünk, akik 55 évvel ezelőtt kifejezték szabadságvágyukat. Kockáztatni akarták-e az életüket, vagy sem? Nyilvánvalóan nem, de nem gondoltak arra, hogyan menthetnék az életüket. Egyedül arra gondoltak, hogy valami új szülessen, aminek mindig ára van. Sokan az életükkel fizettek. Évtizedekig ennek semmi hozadéka nem volt, mindössze annyi, hogy a déli harangszó újra megszólalt, ami az 1456-os nándorfehérvári győzelemre figyelmeztette az egész világot.

***Magyarországon 1956-nak évtizedekig ez volt az egyetlen hallható üzenete,
újra megkondult a déli harangszó.***

Nem is kevés, mert a harang nagyon fontos üzenetet küld, ha emlékezünk, és arra gondolunk, hogy ezek az események is arról szóltak, hogy Isten velünk van. Alig más, de lehet úgy gondolkodni, hogy az Isten elég. Ehhez arra van szükség, hogy mi az Istenhez tartozunk.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek!

Ki mondja meg, hogy mi a jó és mi a rossz?

Ki határozza meg az emberi együttélés szabályait?

Ki tudja megmondani, hogy ezek közül a szabályok közül melyik a legfontosabb?

Melyik a főparancs?

Miért merült fel ez a kérdés? Azért, mert az emberiség tévelyeg. Azt is lehetne mondani, hogy az emberiség zsákutcába jutott. Azt is mondhatom, bábéli zűr-zavar van. Bábel első jelentése: nincs kapcsolatunk egymással, vagyis nem értjük egymást. Minden kérdés mélyén ez

rejtőzködik: értjük-e egymást? A zsidókat nagyon foglalkoztatta mindig ez a kérdés. Ahhoz, hogy valamit megsejtsünk abból, hogy ők mire gondoltak, amikor Jézusnak – bár alattomos szándékkal – feltették ezt a kérdést, azt tudjuk, hogy egész történetük során a törvények határozták meg az életüket. Nem véletlen, hogy ezt kérdezik Jézustól:

„Mester, melyik a legfőbb parancs a Törvényben?”

Melyik a legfontosabb ezek közül?

Melyik az, amelyikhez igazodni kell?

Mózes és a zsidók története

Mindezt megelőzi Mózesnek az ő népével való kapcsolata. Isten kiszabadította őket az egyiptomi fogságból. Azt tudjuk a történetükből, hogy sokat lázadoztak Isten ellen. Hálátlanok voltak. Nem értékelték az őlükbe hullott szabadságot. Nem éltek vele, mert a maguk feje után mentek. Ennek az volt mindig a következménye, hogy zűr-zavar támadt, békétlenség, elégedetlenség, nyugtalanság. Amikor Mózes ezekkel a kérdésekkel foglalkozott, akkor felesége, Cippora többször súgott. Azt mondta neki: „Hallgass a szívedre, hallgass a lelkiismeretedre.” Az asszonyoknak ez a dolga. Állandóan lázadoznak, egyenlők akarnak lenni a férfiakkal. Sokkal inkább fölöttük vannak. Súgnak. Ha jól súgnak, akkor pozícióban vannak. Ha rosszul súgnak, akkor megérdemlik a sorsukat, mert a férfiak erősebbek, a férfiak kihasználják őket. Ha jól súgnak, akkor biztosan normális lesz a kapcsolatuk. Mózes izgatta népének a sorsa. Mi lesz velük? Mi a mérce a számukra, hogy megszűnjön ez a bizonytalanság, ez a tévelygés, ez az egyenlőtlenség és egyet nem értés. Parancsolatokról van szó, tízparancsolatról, millió-millió előírásról, törvényről. Megkérdezik Jézustól: „Mondd már meg, hogy lehet eligazodni ebben?” Ők úgy gondolták, hogy nincs szükségük Jézus segítségére, de azért feltették ezt a kérdést.

A szeretet rendez el mindent

Megdöbbentő választ kaptak. Azt, amit hallottunk. Itt arról van szó, hogy egyes-egyedül a szeretet rendez el mindent. Könnyű a szeretetről beszélni. Ahhoz, hogy a szeretet ne csak malaszt legyen, ne csak kimondott szó legyen, ahhoz érteni kell, miről van szó. Ez a mai vasárnap ebből a szempontból rendkívül fontos. Ha ma igazán odafigyelünk arra, amit üzen nekünk az Isten, akkor eligazodunk. Ha nem figyelünk oda, ha nem halljuk meg, akkor menthetetlenek vagyunk.

Két fontos bibliai mondat:

Az első: A Szentlélek által Isten szeretete kiáradt a szívünkbe!

Írják föl otthon az ajtófélfára, hogy minden nap a szemünk előtt legyen.

A második: Úgy, mint önmagunkat!

Mindennek a mélyén ez rejtőzködik, az ember önszeretete.

Csak innen lehet kiindulni. Mit jelent? Csak azok értik ezt meg, akiknek Isten szeretete a Szentlélek által szívükben van. Akik ezt nem értik, azok önző emberi szívükkel betelnek és semmire se jutnak.

Mit mond Jézus? Hallottuk. Nagyon érdekes Jelenits tanár úrnak egy okfejtése ezzel kapcsolatosan. „Lehet-e parancsolni a szeretetet?” Lehet? Nyilvánvalóan nem. Ahhoz, hogy mi helyesen értsük Jézus válaszát, arra kell gondolni, hogy nem parancsról van szó, hanem egy meghívásról. Ez a döntő.

Az Isten meghív bennünket arra,
 – erről szól az zsidóság egész története –
 hogy fogadjuk el az ő szeretetét.
 Jussunk el arra a meggyőződésre, hogy szeretett lények vagyunk.

Ez az alapja mindennek: az Isten szeret bennünket. Semmi mást nem akar az Isten, csak azt, hogy ezt fogadjuk el. Egymástól is ezt várjuk: valaki szeressen. Ha valaki szeret, akkor ez mindennek az alapja. E nélkül nem lehet élni. Az összes emberi tragédia mögött ez van, vagy nem szeretnek valakit, vagy nem tudja, hogy szeretik, vagy nem hiszi el, hogy szeretik. *Tehát a parancs: egy meghívás a szeretetre. Nem parancs!* Éljen ezzel a lehetőséggel: Szeret az Isten! A zsidóknak ez érthető volt. Nekünk kevésbé. A zsidók hite azt jelenti, hogy Isten a teremtmény, ő tőle kaptam ajándékba az életet. Van ennél nagyobb szeretet? Életet ajándékoz Valaki és erre valamiképpen reagálni kell. Ezért a bibliás ember elsősorban nem beszélő, nem prédikátor, mint a papok is prédikálnak, meg a misszionáriusok. A bibliai ember, hallgató ember. Így kezdődnek ezek a nagyon fontos intelmek: „Halld Izrael, az Úr a te Istened, az egyetlen Úr!” Ezek az intelmek mind így kezdődnek: „Halld!” Halljuk?

Meghívás a szeretetre!

Az önszeretet, az önbecsülés azt jelenti, hogy engem szeretnek.
 Ha senki nem szeretne, az Isten szeret engem. Ez az ember alapállása.
 A második: szeresd a másikat, mint önmagadat.
 Ez azt jelenti, hogy úgy szeressétek egymást,
 ahogy én szerettem titeket – mondja Jézus.

A zsidó ember számára, az ember Isten teremtménye. A keresztény ember számára, minden ember számára Jézus Krisztus tanítása óta, minden ember nem csupán az Isten teremtménye, hanem szeretett gyermeke, akit szeret az Isten. Szeresd a felebarátodat ebben áll: ahogy téged szeret az Isten, úgy szeresd a másikat.

A szeretet valójában szövetség

A zsidók számára az, hogy ők az Isten teremtményei, az, hogy ők ez által az Istenhez tartoznak, ez egy szövetséget jelent. A szeretet valójában szövetség. Megint egy nagyon lényeges fogalom.

A szövetség azt jelenti, hogy a szövetségben megbízhatók vagyunk.
 A szövetségben hűségesek vagyunk. A szövetségben kitartunk.
 A szövetségben megszűnik a magányunk, mert összetartozunk.

A bábéli zűrzavar azt jelenti: nincs közünk egymáshoz, nem tartozunk össze, következésképpen elbizonytalanodunk, mert magányosak leszünk. Csak annak a magánya szűnik meg, aki valakivel szövetségben van, amely szövetség azt jelenti, hogy az ember abban kitart, különben nem beszélünk szövetségről. Úgy szeressétek egymást, ahogy Én szerettem titeket. Ez az Új Szövetség. Ószövetség - Újszövetség. Ez határozza meg az egymáshoz való kapcsolatunkat. Szeresd felebarátodat azt jelenti, hogy hűséges vagy az emberekkel való kapcsolatodhoz. Ez csak akkor lehetséges, ha az ember ebben a kapcsolatában ki tudja fejezni a másinak azt, hogy nem vagy egyedül. Számíthatsz rám, összetartozunk. Ez csak akkor lehetséges, ha az ember nem magára gondol. A helyes önszeretet ebben áll: tudom, hogy engem az Isten szeret, ez igazol, ez igazolja az életemet. A helyes felebaráti szeretet ebben áll, hogy egymással összetartozunk és egymást igazoljuk, ami csak önzetlen emberek számára lehetséges.

Meghívás az életre

Ha ezt egyszer végre megértenénk, akkor megszűnne a zűr-zavar, akkor rádöbbenénk arra, hogy egymással összetartozunk. Rádöbbenénk arra, hogy egymást igazolnunk kell. Nem is az Isten előtt. Mindegyikünknek erre van szüksége, hogy egymást igazoljuk. Az önző ember tragédiája az, hogy egyedül marad, elszigetelődik. A feleségének se kell, a férjének se kell, a gyerekeinek se kell, a szüleinek se kell, a másik embernek se kell. Így nem lehet élni és így élünk. Ez a bábeli zűr-zavar. Nincs közünk igazából egymáshoz.

***Nem parancsról van szó, hanem meghívásról. Meghívás az életre.
Ez a három kiterjedésű szeretet, istenszeretet, emberszeretet, önszeretet ezt jelenti.***

Az ember csak akkor képes mindennek a megvalósítására, ha a Szentlélek által Isten szeretete kiáradt a szívünkbe. Ha tudom azt, hogy az Isten engem szeret. Ha ezt nem tudom, ezt nem hiszem. Ez a hitetlen világ tragédiája, mert ha nincs Istene, akkor... Ezért mondja Szent Ágoston: „Szeress és tégy, amit akarsz.” Ezt jelenti: Ha nem magadra gondolsz, ha a másik embert akarod igazolni, akkor azt tehetsz, amit akarsz, mert úgyis csak jót tudsz tenni. Ez minden egyes helyzetben külön mérlegelés kérdése.

55 évvel ezelőtt kinyílt az ég egy pillanatra!

Ebből a szemszögből sajátosan gondolhatunk az 55 évvel ezelőtti történetekre, mert ott valami ebből fölillant. Nem arról van szó, hogy a hívő emberek tették. Emberek tették, akiknek a szívében fölizzott a szeretet. Ez nem hit kérdése. Az ember szíve nem hitszerinti. A szívünk az emberi szív. Abban a pillanatban, amikor az ember mindent kockáztat, mert össze akar tartozni, mert közösségben akar élni, mert a nemzetet fontosnak tartja, mert hazája van, akkor ez a csoda valósul meg. Egy új Babel, mert a Babel másik jelentése: az ég kapui. 55 évvel ezelőtt kinyílt az ég egy pillanatra. Biztosak lehetünk abban, hogy ez az eseménysorozat ebből a szempontból érthető.

Testvérek! Ki mondja meg, hogy mi az igaz és mi a hamis, mi a jó és mi a rossz? Csak az, akinek van Istene. Csak az Isten mondja meg. El ne higgyük, hogy emberek megmondják, vagyis csalódunk. Törvényeket hoznak, aztán megváltoztatják, aztán történik az, ami semmire se visz. Miénk az egész világ. Minden azon múlik, hogy egymással milyen a kapcsolatunk. Szeretetlenben élünk-e egymással, vagy nem? Ha nem élünk szeretetben egymással, akkor mindenünket elvehetik - és végünk van.

***Ha szeretetben élünk egymással,
akkor mindenünket elvehetik - mégis élünk, mert a szeretet legyőzhetetlen.***

+ A M E N +

Imaszándék a Mi Atyánkhoz

Kedves Testvérek! A bibliai ember, hallgató ember. Hallgat az Isten szavára. Ha hallottuk Szent Pál leveléből azt a részletet, amit felolvastunk, akkor ez üzenet mindazoknak, akikben nincs önszeretet. Értjük, hogy mi az önszeretet. Amikor általában a mindennapi gondolkodás az önszeretetet emlegeti, akkor valami hamis dolgot erősít, az emberi önzést. Ez a rész üzent a tolvajoknak, üzent az uzsorásoknak szó szerint. Üzent azoknak, akik értetlenkednek a nyomorult hajléktalanok sorsa fölött. Csak hallgató emberek legyünk. Aztán meg kell tenni, amit meghallottunk. Ez mindig csak úgy lehetséges, ha az ember valóban a másakra gondol.

Mi Atyánk...